

Liehuu liikaakin

Kuljin aikanaan Imatralla työskennellessäni usein lentotaksilla Lappeenrantaan tai takaisin. Taksi kierteli hakien asiakkaita sieltä sun täältä. Joukko koostui sekalaisesta seurakunnasta.

Takapenkillä istui silloin tällöin puhelias nainen, joka vuodatteli juttujaan ihanalla karjalan kielellä. Tarinat lensivät laidasta laitaan. Neljänkymmenen kilometrin matka hujautti hetkessä. Haaveilin, että kunpa minullekin olisi sattunut tuollainen äidinkielen opettaja.

Sitten radiossa tämän kansanedustajauraansa aloittelevan rouvan virallinen puhe kuulostikin joltain muulta. Melkein kapulakieleltä. Edustaja oli tietysti Eduskunnan nykyinen puhemies Riitta Uosukainen.

Myöhemmin luin myös hänen kirjansa Liehuva Liekinvarsi. Siitä jäi aika ristiriitaiset mietteet. Tiedettiin, että presidentin vaalit olivat tuloillaan ja että rempseälle naisehdokkaalle näytti aukenevan tilaa. No, vaaleissa kävi kuin kävi, eikä loppujen lopuksi ollenkaan hassummin.

Sitten viikolla pamahti. Ei Myyrmäessä vaan kirjamarkkinoilla. Puhemieheltä ilmestyi, tosin toisen kirjoittama jälkiviisastelukirja.

Kirjan kirjoittaja ja Uosukainen syyttävät kokoomuksen johtoa ehdokkaansa hylkäämisestä vaaleissa. Pettämisellä ei tässä tarkoiteta pettymyksen aiheuttamista vaan selvää kylmää petosta, kuten kirjan päälukukin on otsikoitu. Terävin piikki kohdistuu vieläpä äänestäjiin. Tämä tuntuu tosi pahalta.

Ovatko valta ja asema turmelleet viehättävän puhemiehemme? Eikö tajuta todellisuutta? Eikö huippupoliitikoilla enää ole sellaisia hyviä ystäviä, jotka tohtisivat kertoa totuuden? Ikävänkin. Suodattaako hovi?

Hyvä ystävä on sellainen, joka uskaltaa puuttua arimpiin asioihin. Kuten sanoa, että Matti, nyt sinä haiset hielte. Voisitko vähän katsoa vaatteitasi. Tai, että hengityksesi haisee pahalta. Käypä hammaslääkärillä tarkistuttamassa kalustosi. No, nämä vertaukset ontuvat, mutta politiikassa niille löytyy vastineensa.

Uosukainen on pistämätön puhemies ja kepittämätön kulttuuriministeri. Hän edustaa erittäin elegantisti. Mutta ulkopoliitikassa ja kansainvälisissä asioissa alkoi tökkiä.

Muistan säällillä viimeiset radio- ja televisioväittelyt ennen vaaleja. Jokainen Uosukaisen lausuma sana kippasi ääniä laatikosta lattialle, josta muut ehdokkaat ne vaitta poimivat. Minunkin ääneni siinä meni. Eikö tätä kukaan hovissa uskaltanut kertoa ehdokkaalle? Ei siinä kokoomuksen johdolla ollut ääntä eikä arpaa. Tai jos oli, kutsuttakoon sitä vaikka näkemykseksi.

Kaikesta huolimatta toivon puhemiehellemme menestystä siviilissä ja politiikassa. Haaveilen näkeväni telkkarin kautta hänet säteilevänä vaikkapa Brysselin ja Strasbourgin auloissa. Ja kenties vielä joskus samassa lentotaksissa.

pajen